

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อหารูปแบบขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย โดยศึกษาปัญหาการบริการไฟฟ้าและการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบันและที่กำลังดำเนินการ เปรียบเทียบกับการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าของต่างประเทศ 4 ประเทศ คือ ประเทศฝรั่งเศส อิตาลี สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น

ผลการวิจัยพบว่า การที่ประเทศไทยกำลังดำเนินการปรับเปลี่ยน โครงสร้างด้านกิจการไฟฟ้าและปรับเปลี่ยนนโยบายจากการที่องค์กรของรัฐเป็นผู้ให้บริการในลักษณะผูกขาดไปสู่การเปิดให้มีการแข่งขันเสรีในรูปธุรกิจไฟฟ้ามากขึ้นนั้น ยังจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ แต่องค์กรกำกับดูแลในปัจจุบันยังไม่มีเอกภาพ ยังกระจัดกระจายตามหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานทั้งที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และการดำเนินงานของหน่วยงานกำกับดูแลเหล่านั้นก็ไม่มีความเป็นอิสระเท่าที่ควร บางครั้งยังถูกแทรกแซงในการดำเนินงานจากฝ่ายการเมือง จากการศึกษาขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าของต่างประเทศ พบว่าประเทศที่มีการแปรรูปกิจการไฟฟ้าส่วนใหญ่จะจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระ (Independent Regulatory Agency) โดยตราเป็นกฎหมายเพื่อให้การกำกับดูแลมีอิสระ โปร่งใสตรวจสอบได้ และการปฏิรูปกิจการไฟฟ้าของต่างประเทศจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม กล่าวคือ ให้มีการตรากฎหมายจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลก่อนหลังจากนั้นจึงปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและแปรรูปเปิดเสรีให้มีการแข่งขัน

ผลการวิจัยได้เสนอแนะให้ใช้รูปแบบขององค์กรกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าที่เป็นองค์กรอิสระ โดยการจัดตั้งให้ตราเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติก่อนที่จะปรับ โครงสร้างกิจการไฟฟ้าและแปรรูปกิจการไฟฟ้าเพื่อเปิดเสรีให้มีการแข่งขัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ

The objective of this research is to point out an appropriate regulatory agency for electricity service in Thailand. The research emphasizes on the problem in electricity service, the regulation in the past, existing and that under execute. Furthermore the comparative study with ones for electricity service in France, Italy, England and Japan also be made.

This research finds that Thailand has been subjected to restructuring to introduce private competition. This has been accompanied by the introduction of new regulation regimes. The present regulatory agency for electricity service has not been unity as they exist in several government agencies. These agencies are not independent administrative and some are interfered by politician. The thesis also undertakes comparative study with the international agencies and concludes that the current regulatory agency for electricity service be reorganized into a single and independent agency. This agency isn't controlled by the government agencies even though it belongs to the administrative. The agency is generally legally established to express its independent authority, transparency, accountability etc. The electricity sector reform also made in sequence i.e., establishment of independent regulatory agency prior to restructuring or liberalization.

This thesis suggest that the appropriate form of regulatory agency for electricity in Thailand be independent regulatory agency and legally established. The correct sequence of regulation reform will promote the development of economic and social of the country in general.